



Høgskolen i Telemark

Semesterprøve II

2601 Norwegian Language Intermediate Level

03.11.08

Tid:	15.30-17.00
Målform:	Bokmål
Sidetall:	12 + forside/cover page
Hjelpemiddel:	Ordbok/Dictionary
Merknader:	I oppgave 11 skal du skrive a, b <u>eller</u> c.
Vedlegg:	4

1 Les "Utvandring fra Norge" (VEDLEGG 1) og svar på spørsmålene:

Hvor mange utvandret fra Europa fra midten av 1800-tallet til ca. 1930?

Hvor mange utvandret fra Norge i samme periode?

Hvor dro de fleste nordmennene?

Hvorfor dro de?

Hvor flytter nordmenn i dag hvis de drar fra Norge?

Hvorfor flytter folk fra Norge i dag?

_____ riktige av 6 mulige

2 Les "Askeladden som kappåt med trollet" (VEDLEGG 2) og kryss av.

Riktig eller galt?

	Riktig	Galt
Mannen hadde lite penger. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Sønnene var flinke til å hjelpe ham. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
De eide en stor skog. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
De hadde ikke lånt penger av noen. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Den eldste sønnen ble redd da trollet kom. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Den mellomste sønnen ble ikke så redd. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Askeladden var vant til å gå i skogen alene. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Han tok med seg ost i skinnsekken. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Trollet trodde at osten var en stein. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Trollet ville hjelpe ham å hogge. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
De gikk hjem til gutten. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Gutten gikk etter vann til grøten. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Trollet greide å spise mye mer enn gutten. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Gutten drepte trollet med en kniv. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Gutten hadde mye gull med seg da han gikk hjem. _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

_____ riktige av 15 mulige

3 Les "Askeladden som hadde gulleplene" (VEDLEGG 3) og lag spørsmål til svarene.

_____?

Han het Askeladden.

_____?

Det stjal alt høyet til mannen.

_____?

De ble redde og løp hjem.

_____?

Inne i berget/fjellet.

_____?

På veggen i det første rommet.

_____?

Ved døra.

_____?

At den som greide å ri helt opp på fjellet, skulle få prinsessen og halve kongeriket.

_____?

Et gulleple.

_____?

Kongens menn.

_____ riktige av 18 mulige

4 Preposisjoner. Sett inn riktig preposisjon.

Hun er flink _____ norsk.

Jeg bor sammen _____ barna mine.

Lengter du _____ familien din i USA?

Begge to går _____ norskkurs.

5 Pronomen. Sett inn *si, sin, sitt* eller *sine*:

Han må snakke med kona _____.

Guro skal selge bilen _____.

Kari finner ikke brillene _____.

Hun har fin utsikt fra kontoret _____.

De skal pusse opp huset _____.

De må hjelpe foreldrene _____.

6 Pronomen. Sett inn *hans, si, sin* eller *sine*.

Robert har ei søster og en bror. Begge foreldrene *hans* lever.

Robert skal besøke søstera i ferien. Søstera bor i Frankrike.

Robert og søstera er veldig gode venner og trives sammen.

Broren bor i Trondheim. Der bor også foreldrene

Flere ganger i året drar Robert til Trondheim for å besøke foreldrene

Han drar ofte på skitur sammen med broren, men foreldrene

..... er blitt for gamle til å bli med.

_____ riktige av 18 mulige

7 Vokabular. Sett kryss ved riktig betydning.

- Befolkningen var homogen.
- a Det bodde mange ulike folkegrupper der. _____
 - b Det bodde mest menn der. _____
 - c Det bodde stort sett folk fra samme folkegruppe der. _____
- Myndighetene undertrykte samene.
- a Staten støttet samene. _____
 - b Staten holdt samene nede. _____
 - c Staten jaget samene bort. _____
- Politikerne hadde et mål.
- a Politikerne ville noe. _____
 - b Politikerne tenkte på pengene. _____
 - c Politikerne fikk det som de ville. _____
- Samene skal bevare sin kultur.
- a Samene skal ta vare på sin kultur. _____
 - b Samene skal forandre sin kultur. _____
 - c Samene skal fortelle om sin kultur. _____

8 Vokabular. Sett strek mellom ord med samme betydning.

utvandring

reise

gruppe

innvandring

de fleste

periode

grunn

vanskelig

hjelp

for det meste

tidsrom

årsak

emigrasjon

stort sett

hardt

immigrasjon

mesteparten

støtte

dra

flokk

_____ riktige av 14 mulige

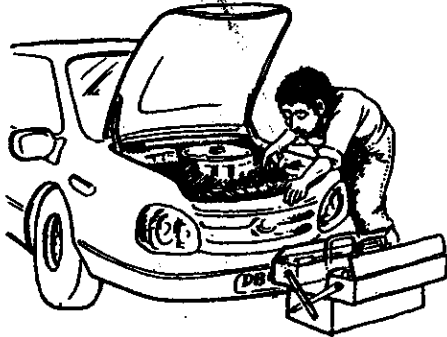
9 Passiv.

Hvilken setning er ikke riktig?

En av de tre setningene er feil. Sett strek over den.



Marit males veggen.
Veggen blir malt.
Veggen males.



Bilen repareres.
Bilen reparerer.
Marvin reparerer bilen.



Gutten stjeles veska.
Gutten stjeler veska.
Veska blir stjålet.



Maten blir laget på grill.
Maten lages på grill.
Ulla lages maten på grill.

_____ riktige av 4 mulige

10 Passiv. Skriv setningen i passiv. Skriv til høyre for setningen.

De angrep Norge 9. april.

De erobret landet på kort tid.

Regjeringen organiserte handelsflåten.

Bomber ødela halvparten av flåten.

Nazistene innførte nazistisk ideologi
i skolen.

Nazistene sensurerte pressen.

Politiet arresterte mange.

Noen torturerte dem

Noen henrettet dem.

De sendte noen til Tyskland.

_____ riktige av 20 mulige

11 Skriftlig oppgave.
Velg én av oppgavene. Skriv minst 100 ord.

a) Olav Tryggvason

Se på tegneserien og skriv om Olav Tryggvason. Bruk ordene under.
Begynn slik:

Da mannen hennes var blitt drept, måtte Astrid flykte med Olav.

Først...

Etterpå...

Etter at...

Så...

Til slutt...

b) Norges nasjonaldag.

Når er Norges nasjonaldag? Hvorfor feirer vi den? Hvordan feirer vi den?

c) En politiker fra landet mitt

Fortell om en politiker som er eller har vært viktig i landet du kommer fra.

LYKKE TIL!

Utvandring fra Norge

I siste halvdel av 1800-tallet begynte en stor utvandring fra Europa. Det var mangel på arbeid i mange land, og det var vanskelig å klare seg. Omtrent 52 millioner europeere emigrerte i perioden 1846–1932. De fleste dro til USA. Der var det muligheter til å tjene godt og få et bedre liv, og det lokket mange til å forlate hjembygda.

VEDLEGG 1

Fra Norge utvandret det nesten 850 000 mennesker i denne perioden. I løpet av de ti årene mellom 1900 og 1910 utvandret 8 % av befolkningen! Noen hadde religiøse og politiske grunner til å dra, men de fleste flyttet av økonomiske grunner. Hjemme kunne det være vanskelig å få arbeid, og de hørte om de store mulighetene og den store friheten de kunne finne i USA. Det var ikke alltid så lett. Mange hadde det hardt i begynnelsen og lengtet hjem. Men etter hvert klarte de fleste seg bra. Ofte slo nordmenn seg ned i grupper på samme sted og holdt sammen og hjalp hverandre. De bygde egne skoler og kirker og holdt seg mest

for seg selv. Til å begynne med giftet de seg helst med andre nordmenn. Men de unge ble litt etter litt mer amerikanske enn norske, og i dag er nordmennene for det meste helt integrert i det amerikanske samfunnet. Noen holder på sin norske tilknytning og feirer 17. mai med norske flagg og norsk musikk og mat. Det norske språket har overlevd lenge, men nå er det ganske få av utvandrerfamiliene som snakker norsk. Av dem som dro fra Norge til Amerika, var det omtrent en fjerdedel som flyttet tilbake til Norge igjen. Mange av dem hadde god økonomi og brakte også med seg nye tanker og ideer til hjemstedet.



Klimaflyktninger.

I det siste har vi fått en ny type utflytting fra Norge. Mange tusen pensjonister har flyttet fra landet. De har slått seg ned i land med et varmere klima. De fleste har flyttet til Spania. Noen bor der fast, andre bor i Norge om sommeren og i sydligere områder i vinterhalvåret. Det er godt å komme bort fra kalde, mørke vinterdager og glatte veier og fortau. I et varmere klima opplever mange at de både får bedre helse og et mer aktivt sosialt liv.

Askeladden som kappåt med trollet

Det var en gang en bonde som hadde tre sønner. Han var gammel og fattig, men sønnene hans ville ikke gjøre noe på gården. Til gården hørte det en stor skog, og nå ville faren at guttene skulle hogge i skogen. På den måten kunne han få betalt litt av gjelda si.

Først dro den eldste ut for å hogge. Da han hadde hogd en liten stund, kom det et stort, fælt troll bort til ham. «Hvis du hogger i min skog, dreper jeg deg,» sa trollet. Da gutten hørte det, kastet han øksa og løp hjem så fort han kunne. Faren ble sint og sa at trollene aldri hadde skremt ham da han var ung.

Neste dag dro den andre sønnen av sted, men det gikk ikke bedre med ham. Da han hadde hogd en liten stund, kom trollet. «Hvis du hogger i min skog, dreper jeg deg.» Gutten våget nesten ikke å se på trollet. Han kastet øksa og sprang av sted akkurat som broren, bare enda fortere. Da han kom hjem, ble faren sint, og sa at trollene aldri hadde skremt ham da han var ung.

Den tredje dagen ville Askeladden av sted.

«Ja du!» sa de to eldste, «du kan vel ikke klare det, du som aldri har vært utenfor stuedøra!»

Askeladden svarte ikke, men ba om å få litt mat med seg. Han fikk en fersk, hvit ost som han puttet i skinnssekken, og dro av sted. Da han hadde hogd en stund, kom trollet. «Hvis du hogger i min skog, dreper jeg deg,» ropte trollet.

Men gutten ble ikke redd. Han løp bort til sekken og hentet den hvite osten. Så klemte han den så hardt at det rant av den.

«Hvis du ikke tier stille, skal jeg klemme deg akkurat slik som jeg klemmer vannet ut av denne hvite steinen,» skrek han til trollet.

«Nei, kjære deg, ikke gjør det,» ba trollet. «Jeg skal hjelpe deg å hogge.»

Trollet var flink til å hogge, så det ble mye ved den dagen.

Da kvelden kom, sa trollet: «Nå kan du bli med meg hjem, det er nærmere til meg enn til deg.»

Ja, gutten ble med, og da de kom hjem til trollet, skulle han tenne i peisen mens gutten skulle gå etter vann til grøten. Men det sto to jernbøtter der som var så store og tunge at gutten ikke kunne løfte dem.

Da sa gutten: «Disse er nesten for små. Jeg går etter hele brønnen, jeg.»

«Nei, kjære deg,» sa trollet. «Jeg kan ikke miste brønnen min. Du kan tenne i peisen, og så går jeg etter vann.»

Da trollet kom tilbake med vann, kokte de ei stor gryte med grøt.

«Hvis du vil,» sa gutten, «kan vi spise om kapp.»

Det ville trollet, for her var han sikker på å vinne.

Så satte de seg ned og begynte å spise. Men gutten tok skinnssekken foran seg uten at trollet så det, og øste mer i den enn han spiste selv. Da sekken var full, tok han kniven sin og stakk hull på den slik at grøten rant ut. Trollet så på ham, men sa ikke noe.

Etter en stund la trollet fra seg skjea. «Nei, nå orker jeg ikke mer,» sa han.

«Du må spise,» sa gutten. «Jeg er ikke halvmett ennå. Du kan bare gjøre slik som jeg og skjære hull på magen. Da kan du spise så mye du vil.»

«Men gjør det ikke veldig vondt?» spurte trollet.

«Å, ikke noe å snakke om,» svarte gutten.

Så gjorde trollet som gutten sa, men du kan vel tenke deg hvordan det gikk. Trollet døde med en gang. Gutten tok med seg alt det gullet og sølvet han fant, og gikk glad hjem. Nå kunne faren få betalt tilbake gjelda si.

(Norsk eventyr)

Askeladden som hadde gulleplene

VEDLEGG 3

Det var en gang en mann som hadde tre sønner, og den yngste ble kalt for Askeladden. Mannen var fattig, men han hadde en liten gård og en låve med høy. Hvert år kom det imidlertid et stort troll og stjal alt høyet hans. Mannen visste ikke hva han skulle gjøre, og ba sønnene om å passe på høyet. Først gikk den eldste sønnen og la seg på låven. Da trollet kom, ble han så redd at han sprang av gårde. Så skulle den andre sønnen prøve, men det gikk ikke bedre med ham heller. Han sprang av gårde da trollet kom. Så var det Askeladden sin tur. Han la seg til å sove, han, og våknet ikke før trollet hadde stjålet både ham og høyet. Trollet kastet alt sammen i en stor sekk og ga det til hesten sin.

Da trollhesten oppdaget gutten nede i høysekken, begynte han å snakke med ham. «Hvis du vil bli kvitt trollet, skal du høre på meg,» sa hesten. «Inne i berget der borte bor trollet med hele trollslekta si. De kan klemme deg flat på et øyeblikk, men det er likevel mulig å drepe dem. Når du går inn i fjellet, vil du finne et sverd på veggen i det første rommet. Det kan du drepe dem med. Men for å få krefter nok, må du først drikke fra et horn som henger like ved døra.»

Ja, gutten takket for rådet, og bestemte seg for å gå inn i fjellet om natta. Da regnet han med at hele trollslekta lå og sov. Han prøvde både en og to ganger, men hver gang hørte han at noen var våkne, og da turte han ikke gå helt inn. Den tredje gangen var det imidlertid stille i berget. Gutten tok ned hornet som hang ved døra og drakk av det. Så grep han sverdet, løp inn til trollene og drepte dem alle.

I det innerste rommet hang det tre rustninger. Den ene skinte som sola, den andre som månen og den tredje som stjernene. Gutten tok med seg rustningene, satte seg på trollhesten og dro hjem.

Så var det ei kongsdatter der i landet som bodde på toppen av et fjell. Kongen bestemte at den som greide å ri helt opp på fjellet, skulle få dattera og halve kongeriket. Det var mange som prøvde, men ingen greide å komme opp.

Til slutt ville Askeladden prøve. Han kledde på seg rustningen som skinte som stjerner, satte seg på trollhesten og red oppover. Hesten sprang av gårde, men da de var kommet halvveis, snudde Askeladden og red ned igjen. Kongsdattera ville gjerne ha gutten med den flotte rustningen, og derfor kastet hun et gulleple ned i skoen hans.

Den andre dagen kledde han på seg rustningen som skinte som månen. Heller ikke denne gangen red han helt opp, men svingte like før han kom opp på toppen. Kongsdattera tok opp et gulleple til og kastet det ned i skoen hans.

Den tredje dagen kledde han på seg rustningen som skinte som sola, red helt opp på toppen av fjellet og nappet gulleplet ut av handa til kongsdattera. Men så forsvant han, og ingen visste hvor det var blitt av ham.

Kongsdattera ble helt ulykkelig, hun, for hun ville gjerne ha gutten med de flotte rustningene. Kongens menn gikk fra hus til hus for å lete etter ham. De begynte hos de rikeste i landet, men ingen hadde gulleplene. Til slutt var det ingen andre igjen enn Askeladden. Han sto for seg selv i en krok, fillete og svart, og kongens menn gikk derfor rett forbi ham. De kom likevel tilbake og spurte om *han* kanskje visste hvor gulleplene var. Jo da, det visste Askeladden. Han stakk handa ned i bukselomma, og opp kom først det ene gulleplet, så de to andre.

Kongsdattera ville først ikke ha den fillete gutten, men hun skjønte til slutt at dette var rette mannen. Så ble det bryllup, og Askeladden fikk både kongsdattera og halve riket.

VEDLEGG 4

